

øget behov for viden om forvaltningsforhold uden for det enkelte lands grænser, idet dog netop væksten i forvaltningerne gør det vanskeligt at indsamle og formidle denne viden.

Foreningerne Nordens Forbund har taget et prisværdigt initiativ og i samarbejde med Nordisk Råd publiceret Nordisk forvaltningsordbog for at øge den nordiske gensidige viden om og forståelse af forvaltningstermer.

Der er således tale om et i forhold til forståelsen af de enkelte landes forvaltningssystemer afgrænset formål, idet hovedvægten i publikationen lægges på at give et sprogligt hjælpemiddel, omfattende ca. 2.200 ord. Redaktionen er opmærksom på, at denne afgrænsning giver problemer, idet for eksempel enslydende ord kan have forskellig betydning på grund af forskelle mellem forvaltningssystemerne. Problemet er søgt løst gennem oversigter over de enkelte landes overordnede politiske ledelsesforhold og forvaltningsopbygninger samt mere detaljerede oversigtsmæssige gennemgange af forvaltningsfunktioner og -strukturer, stillingsbetegnelser m.m.

Redaktionen efterlyser forslag til forbedringer til en senere udgave af ordbogen. Oversigtsdelen synes at kunne forbedres på i hvert fald to måder. For det første kan gennemgangen af politisk ledelse og forvaltningsopbygning, der i den foreliggende udgave er skrevet af en person fra hvert land, vinde ved at blive mere ensrettede, idet beskrivelsen af Norge synes anvendelig som model. For det andet virker oversigterne over forvaltningsfunktioner og -strukturer m.m. for opsplittede. De ville vinde i overskuelighed og læsevenlighed, hvis man havde samlet beskrivelserne af det enkelte lands forvaltningsfunktioner og -strukturer samt stillingsbetegnelser for det centrale, regionale og lokale niveau.

Som en egentlig kritik af bogen vil jeg fremhæve manglen af litteraturhenvisninger. Når dette er sagt, må det som tidligere nævnt siges, at bogen er et prisværdigt initiativ, som vil være af nytte for folk, der på forskellig måde beskæftiger sig med forvaltningsspørgsmål i de nordiske lande.

Carl-Johan Skovsgaard

Finn Schultz Rasmussen og Torben Jakobsen, *Godt nyt for Landsbybeboerne. En håndbog med nyere idéer til løsning af typiske landsbyproblemer*, Århus: Arkitekt-skolen, 1983, 168 s.

Håndbogen er en omarbejdet udgave af forfatterens afgangsopgave ved Arkitekt-skolen i Århus. Man har udvalgt nogle typiske landsbyproblemer og opregnet en række idéer til "løsning" af disse problemer.

Fremstillingen falder i 9 afsnit, hver med sin afgrænsede problemtype: Boliger, energi, erhvervsudvikling, dagligvarebutikker, gennemfartstrafik, kollektiv trafik, nærdemokrati, skoler og spildevand.

Hvert afsnit indledes med en kort problemindkredsning og en påpegning af udviklingstendenser. Dernæst giver man idéer til løsning af den skitserede problemtype ved at gennemgå et udvalg af forsøgsprojekter og beboerinitiativer i

øget behov for viden om forvaltningsforhold uden for det enkelte lands grænser, idet dog netop væksten i forvaltningerne gør det vanskeligt at indsamle og formidle denne viden.

Foreningerne Nordens Forbund har taget et prisværdigt initiativ og i samarbejde med Nordisk Råd publiceret Nordisk forvaltningsordbog for at øge den nordiske gensidige viden om og forståelse af forvaltningstermer.

Der er således tale om et i forhold til forståelsen af de enkelte landes forvaltningssystemer afgrænset formål, idet hovedvægten i publikationen lægges på at give et sprogligt hjælpemiddel, omfattende ca. 2.200 ord. Redaktionen er opmærksom på, at denne afgrænsning giver problemer, idet for eksempel enslydende ord kan have forskellig betydning på grund af forskelle mellem forvaltningssystemerne. Problemet er søgt løst gennem oversigter over de enkelte landes overordnede politiske ledelsesforhold og forvaltningsopbygninger samt mere detaljerede oversigtsmæssige gennemgange af forvaltningsfunktioner og -strukturer, stillingsbetegnelser m.m.

Redaktionen efterlyser forslag til forbedringer til en senere udgave af ordbogen. Oversigtsdelen synes at kunne forbedres på i hvert fald to måder. For det første kan gennemgangen af politisk ledelse og forvaltningsopbygning, der i den foreliggende udgave er skrevet af en person fra hvert land, vinde ved at blive mere ensrettede, idet beskrivelsen af Norge synes anvendelig som model. For det andet virker oversigterne over forvaltningsfunktioner og -strukturer m.m. for opsplittede. De ville vinde i overskuelighed og læsevenlighed, hvis man havde samlet beskrivelserne af det enkelte lands forvaltningsfunktioner og -strukturer samt stillingsbetegnelser for det centrale, regionale og lokale niveau.

Som en egentlig kritik af bogen vil jeg fremhæve manglen af litteraturhenvisninger. Når dette er sagt, må det som tidligere nævnt siges, at bogen er et prisværdigt initiativ, som vil være af nytte for folk, der på forskellig måde beskæftiger sig med forvaltningsspørgsmål i de nordiske lande.

Carl-Johan Skovsgaard

Finn Schultz Rasmussen og Torben Jakobsen, *Godt nyt for Landsbybeboerne. En håndbog med nyere idéer til løsning af typiske landsbyproblemer*, Århus: Arkitekt-skolen, 1983, 168 s.

Håndbogen er en omarbejdet udgave af forfatterens afgangsopgave ved Arkitekt-skolen i Århus. Man har udvalgt nogle typiske landsbyproblemer og opregnet en række idéer til "løsning" af disse problemer.

Fremstillingen falder i 9 afsnit, hver med sin afgrænsede problemtype: Boliger, energi, erhvervsudvikling, dagligvarebutikker, gennemfartstrafik, kollektiv trafik, nærdemokrati, skoler og spildevand.

Hvert afsnit indledes med en kort problemindkredsning og en påpegning af udviklingstendenser. Dernæst giver man idéer til løsning af den skitserede problemtype ved at gennemgå et udvalg af forsøgsprojekter og beboerinitiativer i

nogle landsbyområder.

De opregnede foranstaltninger er ikke løse idéudkast, men består af en gennemgang af allerede etablerede projekter og beboerinitiativer. Der er tale om kortfattede, men grundige redegørelser for indholdet af og erfaringerne med foranstaltningerne, der belyses ud fra såvel tekniske, behovsmæssige som administrative aspekter. Samtidigt føjes finansieringsproblemet til hver foranstaltning, idet man fremlægger de hidtidige erfaringer med økonomien i disse. Ligeledes viser forfatterne gennem eksemplerne, hvorledes landsbybeboerne kan gå konkret til værks, for eksempel med at få etableret en alternativ energiforsyning, at få oprettet et lokalråd eller en beboerforening, eller hvordan landsbybeboerne kan lave alternativer til kommunalbestyrelsens skolenedlæggelser.

Hvert kapitel afsluttes med få, men centrale, henvisninger til litteratur om emnet, med korte angivelser over værkernes indhold, samt en liste med adresser og telefonnumre på relevante personer, myndigheder og foreninger, der vil kunne formidle viden om problemets løsning.

Med denne håndbog er der således samlet en mængde aktuel viden på ét sted. Samtidigt når håndbogen ned i en rimelig detailleringsgrad, og den klare disponering og gennemarbejdede præsentation af stoffet gør, at den må blive en stærk inspiration og ressource for landsbyernes græsrodsorganisationer, dels i det daglige beboerarbejde med at få "kød på" de mere løse tanker og forslag til bevarelse af landsbysamfundene, dels i rejsningen af konkrete modplanforslag fra borgerside i offentlighedsfaserne.

Håndbogen kan anvendes som opslagsværk om det enkelte problem, men den kan selvfølgelig også læses som en helhed, og der må peges på håndbogen som et godt undervisningsmateriale i studiekredse og lignende. Bogens indbydende tekstopstilling følges af mange billedillustrationer og en del figurer, tegninger, tabeller og små indskud med statistiske oplysninger, og som en understregning af håndbogsformen har hvert tema sin lille logo øverst på siden. Det er her umuligt at gå ind på de enkelte afsnits problemaffatninger og en diskussion af de opregnede idéer, men brugerne af håndbogen kan med fordel anvende listen over kontaktpersoner, der allerede har arbejdet med disse landsbyproblemer.

Sammenfattende fremtræder håndbogen kortfattet, gennembearbejdet og grundig, og temaopdelingen er i sig selv en glimrende fremstillingsmåde af de mange sammenvævede problemer, som beboerne i de afviklingstruede landsbysamfund står midt i. I modsætning til "beboerhåndbøger" og "græsrodsbogbøger", der er rettet mod byer, så er denne håndbog præget af en mere praktisk-teknisk fremlæggelse af nogle gør-det-selv-forslag. By-aktivisten vil således bemærke nedtoningen af overvejelser om den politiske praksis, strategiske overvejelser og problemer med myndighedskontakten. Håndbogen lægger sig nemlig tæt op ad den etablerede selvhjælpstradition, der findes hos landdistrikternes græsrodder. Bogen samler og formidler en stor mængde aktuel viden, og præsenterer denne i en gennembearbejdet og misundelsesværdig lækker form. Det ville være lykkeligt, om forfatternes arbejde ville finde vej til landsbysamfundets beboeraktiviteter.

John Frederiksen